

1993
ОКТАБРЬ
20
гамарай нуул (нохой)
харин 5
СРЕДА
Гаратай 4
№ 200 (18812)
Галсын сан
захийл 2 тух.
Хэлсээтэ сэн

БҮРЯД ҮНЭН

Бүгдэд аяадай газетэ

1921 оной
декабрини
21-нээ гарана

ОЙРЫН ҮДЭРНҮҮДТЭ
ТҮГЭСХЭХЭНЬ

Ойноборсын механик-
бригады мүнөө жэлдэ 564
гектар газар дээрээ ороо-
но ургамалнуудыг хурья-
агдаха ёһотой юм. Энэ
жилийн 227 гектарыг шэ-
жээ, 121 гектарыг хара-
гдан, 118-ынь шимшэн,
гектар талмайг өбөөс
дутаадана.

ОНШЫЕНЬ ОЛОХОДОО...

Жэл бүри башынь наа,
2-3 жэл болоод лэ ган га-
суурай тохьолдогдот энэ Хүн-
тэйн талын тарьяан дээр-
нэнь тогтууртайгай һайн ур-
гаса абажа болохо гэжэ Ле-
нинэй нэрэмжэтэ колхозой
дүй дүршэлт гэршээлээ.

Таря хурялга-93

В. Р. Бадмаевтай хөөрлө-
дөгдө.
— Бидь бүхэндэ 2200
гектар тарьянай газартай-
ди. Байгша ондо 340 гек-
тарт шинисэ, 1000 гектар-
та, өбөөс, 120 гектарт се-
лян болгохоор хоймол та-
рья таряа хэмди. Шинисэ
хуу, өбөөсэй зарим хуби сө-
бөр паар дээрэ таригданан
байна.

Бүрүад үнэн-94

ҮДЭР БҮХЭНДЭ
УНШАХА ДУРАТАЙБ

Бураадууд, үрэдөө, хайшаан гэршэн, ямар зон бо-
лоо гэшөөнд? Ори ганса бурнад газеттэй аад, тэр-
нээ абажа уншаха гү, али үгы гү гэдэж, жэл бүхэн-
дэ үгэ андалдажа байха болохоодой? Үнэ сн-
гын хэды ехэ болоосыг наан, жэлдэ нэгэ дахин
абалаг юумэ хадань үгэ хуургуур абаад байхада
иаха юм. Би ехэ пенситэ бэш муртоо захина абаад
лэ байгша.

БҮРЯД РЕСПУБЛИКЫН ВЕРХОВНО СОВЕДЭН
ТОГТООЛ

РОССИН ФЕДЕРАЦИИН КОНСТИТУЦИОННО
ЗҮБЛӨӨНЭЙ ГҮРЭНЭЙ ПАЛАТАДА
БҮРЯД РЕСПУБЛИКЫН БҮРИН
ЭРХЭТЭ ТҮЛӨӨЛӨГШЭД ТУХАН

Бурад Республикын Верховно Совет нигэж тогтобо:
Россин Федерацийн Конституционн Зүблөөнэй Гүр-
нэй Палатада Бурад Республикын бүрин эрхэтэ түлөө-
лөгшэдэ баталха гэбэл:
Будаса Сергей Николаевиче—Бурад Республикын
депутат;
Мархева Галина Дамдипсуруновна—Бурад Респуб-
ликин юстицийн министрэй орлогшо.

Бурад Республикын Верховно
Советэй Тогтоол

Бурад Республикын Верховно Совет нигэж тог-
тобо:
Бурад Республикын арбан хоёрдох зарлалай Вер-
ховно Советэй Президиумэй гэншүүдэй уялгануудад тэд-
үдэ сүлөөлгө тухай Бурад Республикын ардад депутат
Ю. И. Алексеев, Н. А. Астапенко, В. Д. Бадма-
ев, В. С. Борисов, Ю. Ф. Ефремов, В. Ф. Калаш-
ников, С. В. Калмыков, Л. Д. Турбинов, В. С. Худугу-
ев, Д. Т. Цыремшилов болон Г. К. Языковай хэйн хам-
тын мэдүүлгэ соо найруулагданан гуялгыг хангах.

Дэлгүүрэй үнэ сэнгүүд

ҮНЭТЭЙРЭН ЗАНДАА
ПОГООН БАЗААРТАХИ ЭДЭС ХООЛОЙ ЗАРИМ
ЗҮЙЛНҮҮДЭЙ ҮНЭ СЭНГҮҮД

Table with 2 columns: Эдэс хоолой зүйлүүд, килограммын—түхэрэгээр

ХЭН ЯМАРААР ХАНДАНАБ?

1993 оной октябрини 3-4-дэ болоһон үйл хэрэгүүд
болото гэшлээгэ абажа, манай ухаанда оройн онсо мур
саргаага үлөөх юм бээ. Гэбшье зоний наһамжа шу-
далха талаар худалдари абуулагдана. Тингэж телефо-
ноор хэдэйн хоёр асуултын дунгуудыг уншагшадангай-
гаа ахиралда дурдахамхай. Нэгэдэнь нэмэ:
1. Октябрини 3-4-дэ Мо-
сквада шунай адархада,
хэн эмээтэйб?
Зөвхондо Совет—39, Вер-
ховно Совет бэш аал даа—
14,5, Верховно Совет болон
Президент ади эмээтэй—
24,5, Президент бэш аал даа
—1, Президент—2,5 тотор-
дойгоор хэлэж—шадалгагүй
байна—18,5 процент.
2. Октябрини 3-4-дэ Рос-
син Верховно Советэй тала
баригшад абуулангууды
хэйшаагаар сэгшээтэйб?
Зэбсэтэ бунагаан—
27,5, Россин Федерацийн
Конституционн байгуу-
ламжа хамгаалаа—9, зон-
хилоһон коммунист түхэл
малгыг нэгтгэхэ хэрэгтэ
13,5 гүрнэй урбалта хэ-
хэ нэгдэл—25, харюусажа
шадаргагүй—25 процент.
3. Октябрини 3-4-дэ
Грэвдэгийн тала баригша-
дай абуулыг хэйшаагаар
сэгшээтэйб?
Гүрнэй урбалта—9, зэб-
сэтэ бунагаа даралга—
44,5, асууга дээрэ зоний
хэлэйн наһамжада үнэлэ-
хэ, хүсэлтэй бөсөлүгэ—
19, харюусаха аргагүй—
27,5 процент.
Хоёрдох асуултань баһал
һононхолой. Тэрэ октяб-
рини 4-нэй һүнэй үнэргэг-
дөө бичү.
1. Хэнэ этгэнэбэт?
Президентэ, В. Черны-
мырдинэй правительствда
—71, Верховно Советтэ,

УНШАГТЫ, ТАНИЛГАТЫ

2-дох июурта. Россин
Президентын
1993 оной октябрини 11-
нэй 1620-дах зарлигаар
баталагданан «1993 ондо
Россин Федерацийн Феде-
ральнойн Суглаанай Феде-
рацийн Советэй депутадудай
һунгалта тухай дүрим». (Тү-
гэсхэл. Эхинийн 1-дхи
июурта).
3-дох июурта. Бурад
Республикын гүрнэй шаан-
да зууршалагдаа. Ц. Но-
м-
төө: «Папансаг»; Базар 1
радийн гүрнээр 115;
лэй одо. Р. Будасе; «Х
хэ-Нуурай тангудудай а
зохёол»; А. Намболон; «И
да, гуурһаа шагна
лард...»; Туби дэлхэй мун-
дэр.
4-дхи июурта. Респуб-
лын соёлой һонин. «Долк
үндэтэй» дохолон шааз
монгол оногоһон, Угугу
В. Намсарав; «Хэн бэ
даа».

Россин Федерацийн Президентын 1993 оной октябрини 11-нэй 1626-даху зарлигаар баталагдаба

1993 ондо Россин Федерацийн Федеральна Суглаанай Федерацийн
СОВЕДЭЙ ДЕПУТАДУУДЫЕ ҺУНГАХА ҺУНГАЛТА ТУХАЙ ДҮРИМ

БҮЛЭГ 1. ЮРЭНХЫ ДҮРИМУУД
Статья 1. Һунгалтын гол
Шуудан
Нюусаар дуугаа үрлөгөөр
(Һунга) нигтэйн, ади тэгшэ
бэ сэгэ һунгаха эрхын үн-
дэр Россин Федерацийн
Соведэй Россин Федерацийн
Федеральнойн Суглаанай Фе-
дерацийн Советэй (саашан
— Федерацийн Совет) де-
путадудай һунгалта бө-
хүлдэгдэт.
Статья 2. Һунгаха эрхэ
1. 18 наһа хүрэн Рос-
син Федерацийн Советэй де-
путадудыг һунгаха эрхэ-
тэй.
2. 21 наһа хүрэн Рос-
син Федерацийн Советэй де-
путадудыг һунгаха эрхэ-
тэй.
3. Оройноо хэлэгэй гү-
нэ харюусажа шадаргагүй
гүнэ тоологдон эрхэтэд,
мүн сүүдэй хүсэндөө оройн
хуудалта шидхээрини
һоноор түрмэдэ байһан эр-
хэтэд (Россин Федерацийн
хуудал ондоо зүйлэй ха-
ралдаадагүй гэшэ наан)
һунгаха ба һунгагдажа бо-
лодогүй.
Статья 3. Федерацийн
Советэй Һунгалта
1. Россин Федерацийн
байгууламжа бүхэлөө хо-
ёрдоор депутат Федерацийн
Советэй һунгагдадаг.
2. Россин Федерацийн

хүдэлөөнүүд гү, али һунгал-
та үнэргэхэ үедэ байгуу-
лагданан нигтэйн нэмэ нэг-
гэдэлүүдэй бүлэгүүд һун-
галтын нэгдэлүүд гэжэ
тоологдохэ. Һунгалтада ха-
багдаха гэдэ үстэвүд соонь
хараалагданай. Россин Фе-
дерацийн Юстицийн мини-
стерствэдэ үстэвүдэй бүр-
хэндэ абтанхай наань,
нигтэ федеральнойн нигтэйн
бусад нэгдэлүүдэй регио-
нальнэ эмхнүүд бүлэгүүдэй
бүридлэдэ баһал ородог. Пар-
ти, политическэ хүдэлөөн
ба нигтэйн эмх нэгдэхэ
үлүү һунгуулин нэгдэлэй
бүридлэдэ орохо болохогүй.
Парти гү, али политическэ
хүдэлөөн бүлэгүүдэй бүр-
хэндэ оройн байгаа наа,
Һунгуулин бөс даанхай
нэгдэл болохо аргагүй.
Гүрнэй Дүүмын депутад-
удыг һунгаха һунгуулин
компанида заалданан ниг-
тэйн нэгдэлүүдэй хабаада-
нан абдал Федерацийн Со-
ведэй депутадудыг һунгаха
һунгуулин компанида хабаа-
дахадан наалта болохогүй.
3. Политическэ партинууд
гү, али хүдэлөөнүүдэй кан-
дидатуудыг дөбжүүлһэн
ушарта партиин региональн
зургаанай, политическэ
хүдэлөөнэй этгэмжэтэдэй
шиндхээрээр, харин ниг-
тэйн нэгдэлүүдэй бүлэгүү-
дэйн ушарта бүлэгүүдэ

нууд хамтаараа, ноуса дал-
даггүйгөөр, олоидо мэдэжээр
һунгалта бэлдэж, үнэргэ-
дэг.
БҮЛЭГ 2. ҺУНГУУЛИН ОКРУГУУД, ҺУНГУУЛИН
УЧАСТОГУУД, ҺУНГАШАДАН СПИСОГУУД
Статья 8. Федерацийн
Советэй депутадудыг һун-
гаха һунгуулин округууд
1. Федерацийн Советэй
депутадудыг һунгаха һун-
гуулин округуудай тоо
Россин Федерацийн байгуу-
ламжануудай тоотой ади
байха. Россин Федерацийн
байгууламжа бүхэлэй газар
дайда дээрэ һунгуулин нэг-
гэ округ байгуулагдаха.
2. Хэрбэе хизаарай гү,
али областин бүридлэдэ ав-
тономит округтой ородог
байгаа наань, тус хизаарта
гү, али областдо байгуу-
лагданан һунгуулин округу-
гой газар дайдаа атоно-
мит округтой газар дайда
оролсодог.
3. Тус Дүримэй юдэхки
статьягай хоёрдох пунктин
тогтоо байгуулагданан һун-
гуулин участогуд һунгуу-
лин округуудай баһал нэг-
хэгдэж оруулагдаха арга-
тай.
Статья 9. Һунгуулин
участогудыг байгуулаха.
1. Россин Федерацийн
Президентын 1993 оной ок-
тябрини 1-нэй 1557-дох зар-
лигаар баталагданан,
1993 ондо Гүрнэй Дүү-

лигаар баталагданан, 1993
ондо Гүрнэй Дүүмын де-
путадудай һунгалта тухай
Дүримэй 11-дхи статьягай
БҮЛЭГ 3. ҺУНГУУЛИН КОМИССИНУУД
Статья 11. Һунгуулин
комиссионууд түүэл яза-
нууд
Федерацийн Советэй де-
путадудай һунгалтыг эм-
хидхэж үнэргэхэ гэбэл:
а) Федерацийн Советэй
депутадудыг һунгаха Тү-
бэй һунгуулин комиссини
(саашалаа— Түбэй һунгуу-
лин комиссини) уялгануудай
даалгаданан, Россин Феде-
рацийн Президентын 1993
оной сентябрини 29-нэй
1505-дах зарлигаар бата-
лагданан Гүрнэй Дүүмэдэ
һунгалта үнэргэхэ Түбэй
һунгуулин комиссини;
б) Федерацийн Советэй
депутадудыг һунгаха ок-
ружной һунгуулин комис-
синууд;
Статья 12. Округной һун-
гуулин комиссионууд
1. Федерацийн Советэй
депутадудыг һунгаха ок-
ружной һунгуулин комис-
сини һунгуулин округ бүхэн-
дэ бүридхэдэг.
2. Һунгалтын болохоо
45 үдэрһөө хойшо бэш бол-
зрто Федерацийн Советэй
депутадудыг һунгаха ок-

зохилдуулагдан, Феде-
рацийн Советэй депутадудыг
һунгаха һунгалтада с
согууд бүридхэдэг.
ружной һунгуулин комис-
синууд бүридхэдэг.
Россин Федерацийн зох
байгууламжануудай эг
гэж уургануудай дүг
ханан кандидаттанууд
дундаһа түрүүлгэш ба
миссини 8-18 гшн
оруулагдаха. Россин Ф
рацийн байгууламжануу
гүдэхдыг засагай тол
логшоной дурдахан ба
һунгуулин комиссинуудай гшшүүдэй
хад хубинь, түлөөлж
засагай зохихо зурага
дай дурдаханан хүнүү
дундаһа нүгөөдө хахад
бинь томилогдог. Кол
синуудай гшшүүдэй дүг
һаа комиссинуудай түг
лэгшэрыг Түбэй һун
лин комиссини томилогд
3. Округной һунгуул
комиссини түрүүлгэш и
дическэ дээдэ эрлэм
үгшье һаа, хуули ёһс
талаар эрдэмтын нэрэ ээ
тэй байха ёһотой.
(Эхин. Түгэсхэлэнь 2
хи июурта).

Агдаба

ЦИИН

УРЭЖЭЛТЭ... 32. Булгалтын гүнзгийрэхэд тодорхойлох...

Уржээтэй... 33. Булгалтын гүнзгийрэхэд тодорхойлох...

Уржээтэй... 34. Булгалтын гүнзгийрэхэд тодорхойлох...

Уржээтэй... 35. Булгалтын гүнзгийрэхэд тодорхойлох...

Уржээтэй... 36. Булгалтын гүнзгийрэхэд тодорхойлох...

Уржээтэй... 37. Булгалтын гүнзгийрэхэд тодорхойлох...

Уржээтэй... 38. Булгалтын гүнзгийрэхэд тодорхойлох...

Буряад Республикын Гүрэнэй шанда зууршалагдаа

«ПАНАНСАГ»

Хүн гаршатаа баригтангүй, ажабайдалыг дүрэнээр харуулахын хэрэгтэй...

Боломжтой байхала, үнэн нүхэр нохойн эзэнэ хамгаалагч...

ӨНӨДЫНГОО шаби Баррадинни мургалзон болгоно, Халха-Монгол болон Алашан дайруулан...

Б. Б. Барадинай гүрэнөөр И15 жэлэй ойдо ХҮХЭ-НУУРАЙ ТАНГАДУУДАЙ АМАН ЗОХЁОЛ ТУХАЙ

Байдалда тохёолдонон энэ ушарыг юрын тэ үзүүн дээр бэшэж байна: «Бурхан зурагдал танилдаа...

Алашаньда нотагай нүүлэлшээд Бадма Самбава (Палма Самбава) тухай, Баян тугайт саархан дээр...

Амдогой хүмэ хиндүүд барилдаа шахуу барилдаан тухайда, нангин шүтөөнүүд тухайда өөрүн үлдөө домогуудтай, түүхэнүүдэй.

Урдайн сэрэгтэ, инженер, агроном байган, мүнөө наһанай амаралтада гарган Анатолий Степанович Бондаренко мүнөө Москва шадаг ажаһуудаг.

США-да 5,5 миллион еврейүүд ажаһуудаг юм. Израильда ажаһуудаг энэ яһатануу хүлээ үедэ яһала олошороошье наһы, энда, Хойто Америкэд, еврейүүдэй тоон олоороо ажаһууна гээшэ.

ЖАДА, ГУУРЬАЯА ЗЭРГЭ БУРЯАД...

МЭГЭ ОРОНОО хамруулсан ба Литва сүлөөлэсэ, Зүүн Приусида дайлагдажа...

Уржээтэй... 39. Булгалтын гүнзгийрэхэд тодорхойлох...

Уржээтэй... 40. Булгалтын гүнзгийрэхэд тодорхойлох...

Уржээтэй... 41. Булгалтын гүнзгийрэхэд тодорхойлох...

Уржээтэй... 42. Булгалтын гүнзгийрэхэд тодорхойлох...

Уржээтэй... 43. Булгалтын гүнзгийрэхэд тодорхойлох...

ЭХЭНЭРНҮҮД-СЭРЭГЭЙ АЛБАНДА

ВЛАДИВОСТОК. Алас-Дуриа зугай сарим бүлэнүүд хэлсээтэй ёһоор шадагч заставанууда алба хэж гэнэ шиндэ.

Сэрэгтэй мэргэжэлы эхэнэрнүүд хайн шудална. Зарим ушарта—анхаралхангаа, орёо аппаратура шудалхангаа талар тэһэнэр эрхшүүлээ улуу бэрх байна.

1968 ондо Нью-Йоркдо баригдаһан бүхэдэлхэйн худалдаа наймааны тугөөр уламжалсан, Хельсинни түб эмхидхэгдэжэ.

ХЕЛЬСИННИ. Тус хотого 1995 ондо нээгдэхэ бүхэдэлхэйн худалдаа наймааны түб баруун ба зүүн зугай худалдаа наймааны хүмүүшээр эрилтэнүүдэй харюусама предпритий Европодо ажаллаха эхилээ.

Тус түб Финляндийн нислэг хотын тэгэн дунда туйлхнэхэ юм. Худалдаа наймааны гол гудамжануудай нээгдэл оршодог захиргаадай байхан түб болгон хуу билэгдэжэ.

Шэнэ предпритийн эзэд бин байхан хүсүүнүүдэ нарийжуулангүйбөө, тон шэнэ үйлдөөри байгуулаха гэжэ шиндээ. Тэрэн 40 миллион марка сэнгэй болоо. Харин «Роботрон» 270 худалдэришээд эндэ үлэнхэй.

А. ЖАМБАЛОН, дайнал болон ажалай ветеран, уран зохиолдо.

А. ЖАМБАЛОН, дайнал болон ажалай ветеран, уран зохиолдо.

Даржаганаһан галмеп, хүмүүсөөбди.

